

САМУРДИН

СЕССИЯ

«Магьарамдхуьруьн район» МР-дин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета МР «Магарамкентский район».

Тешкилайди: «Магьарамдхуьруьн район» МР.

Газет 1951- йисалай акъатзава. № 59 (7715) киш, 13- декабрь, 2014- йис. Къимет 3 манат.

Уважаемый Фарид Загидинович!

Сердечно поздравляю Вас с Днем Конституции Российской Федерации!
Принятый всенародным голосованием Основной закон нашей страны признал высшей ценностью человека, его права и свободы, закрепил стремление многонационального российского народа сохранять гражданский мир и согласие, государственное единство, чтить память предков и быть ответственным перед будущими поколениями.

Многонациональный народ Дагестана как неотъемлемая составная часть народа Российской Федерации имеет большие возможности для того, чтобы созидательно трудиться, растить детей, реализовывать свои права и свободы.

Уверен, что мы не до конца использовали потенциал нашей Конституции, предстоит долгая совместная работа по воплощению в жизнь ее ценностей и обеспечению гарантий, предоставляемых ею нашим гражданам.

Желаю Вам крепкого здоровья, мира и благополучия, успехов на благо Дагестана и России!

Глава
Республики Дагестан

Р. Абдулатипов

РАЙОНДИН СОБРАНИЕДИН СЕССИЯ

4- ДЕКАБРДИЗ муниципальный райондин администрациядин заседанийрин залда Райондин Собраниедин нубатдин сессия кыле фена. Сессия «Магьарамдхуьруьн район» муниципальный райондин кыл, Райондин Собраниедин председатель Фарид Агьмедова ачухна ва кыле тухвана.

Сессиядал агъадихъ галай месэлайриз килигна:

«Магьарамдхуьруьн район» МР-дин 2015- йисан ва 2016-2017- йисарин плановый девирдин бюджет къабулунин гакъиндай». Докладчи муниципальный райондин администрациядин финансин управлениедин начальник Э. Ферзилаев.

«Магьарамдхуьруьн район» МР-дин Уставда дегишвилер ва алаваяр кухтунин гакъиндай». Докладчи муниципальный райондин администрациядин крар идара ийизвай В. Къазиев.

«Магьарамдхуьруьн района физический культура ва спорт гегьеншарунин программа тестикъарунин гакъиндай». Докладчи муниципальный райондин физический культурадин ва спортдин отделдин начальник А. Къадашев.

МР-дин АДМИНИСТРАЦИЯДА

РЕКЪЕР КЪАЛУРНА

8- ДЕКАБРДИЗ муниципальный райондин администрацияда кыле феий аппаратдин работникрин совещаниедал кылин месэла яз «Муниципальный райондин муниципальный хусиятда авай эменнидин иесивал авунин, ам ишлемишунин ва идара авунин менфятлувилини гакъиндай» райадминистрациядин муниципальный эменнидин отделдин начальник Давид Сулейманован докладдихъ яб акална. Ада вичин докладда муниципальный хусиятда авай эменни менфятлувилелди ишлемишун патал отделди вуч ийизватла лагъана ва ам фикир гун хъууна кланзавай месэлайрал акъвазна.

Докладдин винел юридичес-

кий отделдин начальник М. Исаков, ЖКХ-дин отделдин начальник И. Тагъиров, контрольно-счетный палатадин председатель М. Агъамирзоев, хуьруьн майишатдин управлениедин начальник, хуьруьн майишатдин илимрин кандидат Н. Ибрагьимов рахана.

Ахпа совещание кыле тухузвай муниципальный райондин кыл Фарид Агьмедова галай месэладин нетижаяр къуналди кваллахда амай кимивилер ва абур арадай акъуддай рекъер къалурна.

Гуьгъуьнлай райондин администрациядин управленийрин ва отделрин са жерге руководителри чпин кваллахрикай куьруь информацияр гана.

КІВАЛАХ ГУЖЛУ АВУН ИСТЕМИШНА

4- ДЕКАБРДИЗ муниципальный райондин администрациядин заседанийрин залда наркоманиядиз акси тир комиссиядин геъенш заседание кыле фена. Адан ківалахда «Магъарамдхуьруьн район» МР-дин кыл, наркоманиядиз акси тир комиссиядин председатель Ф. Агъмедова, райондин администрациядин кылин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Гъ. Мурадалиева, райондин администрациядин кылин заместителри, хуьрерин администрациядин кылиери ва са жерге карханаиринни идарайрин руководителри иштиракна.

Заседание сифте гаф рахуналди Ф. Агъмедова ачухна ва доклад авун патал гаф «Магъарамдхуьруьн район» МР-да авай наркоманиядиз акси тир комиссиядин секретарь Ш. Алихановаз гана. Ада вичин докладда кьейд авурвал, инсандин сагъламвал патал еке зиян авай, хаталу и азар вири дуьньядиз чкланва. Наркомания лугъудай и тлуьгъундин вилик пад кьун четин месэлайрикай сад хъанва. Наркотикар гъазурзавайбур, гъасилзавайбур, абур маса гузвайбур къазва, жазаяр гузва. Амма, ихътин серенжемар къабулзаватлани, наркоманиядин вилик пад къаз кьвердавай четин жезва. Гзаф уьлквейрин сергьятар ачухбур я. Наркотикар са уьлкведай масанис тухунал машгул жезвай ксарин и кардикай менфят къачузва. И кар себеб яз наркотикар дуьньядин вири пипериз чкланва. Ам ишлемишзавайбурун къадарни йисийсандавай гзаф жезва. Вири

дуьньяда хъиз Россиядани, гъа жигъетдай яз Дагъустандани наркотикар машгул хъанвайбурун къадар тлимил туш. Наркоманиядиз дувулар деринра авай «азар» лугъузва. Общество патал гзаф хаталу и «азардихъ» галаз женг члугун чи виридан гъар йикъан ківалах хъун герек я. И ківалах чавай чи обществода авай гьалди истемишзава. Наркоманиядин тлегуьн, гъакъикъатда, обществодин уьмуьрдин вири хилера гъатнава.

Сир туш, чи райондани наркоманияди вичин дувулар деринриз ракъурнава. Райондин духтур-нарколог Р. Шихрагъимован делилралди, районда наркотикар квай шейэр ишлемишзавай 47 кас учетдиз къачунва. Гьелбетда, учетдал алачир, чин тийизвайбурун авачиз туш. Гъахъ-гъисабдин вахтунда районда наркотикар маса гузвай 84 кас кьун ва абурулай уголовный делояр къарагъарна жазаламишна.

Районда наркоманиядихъ галаз женг члугун патал кыле «Магъарамдхуьруьн район» МР-дин кыл Фарид Агъмедов аваз махсус комиссияди ківалахзава. Комиссияди гъар вацра талукъ тир органрин векиларни галаз къвед-пуд заседание кыле тухузва. Заседанийрал комиссияди вичи тухузвай ківалахдин гъахъ-гъисабар ийизва. Наркоманиядихъ галаз женг члугвадай алава рекьер жагъурзава ва абур геъеншарзава. Идалай гъейри райондин хуьрерани заседанияр тухузва. Наркоманиядихъ галаз женг члугвадай къуватар артухарзава. Къенепатан крарин органрихъ галаз санал хуьрера рейдар тешкилзава. Наркотикар гъасилзавайбур, маса гузвайбур, ишлемишзавайбур жагъурзава. Райондин хуьрера же-

гьилар наркоманиядин къиздирмадикай кьерех авун патал тайин тир ківалах тухузва. Саки вири хуьрера спортшколар, спортзалар кардик кутунва. Инра жуьреба-жуьре секцияри ківалахзава. И серенжемар вири жегьилар наркотикарикай яргъа, спортдал машгул жезвайбурун къадар артух, чи акъалтзавай несил сагъламди хъун патал къабулзава.

Заседаниедал Фарид Агъмедова вичин рахунра кьейдна: «Наркомания район вилик финин рекьел алай кылин манийвилерикай сад я. Наркоманиядин сергьятар геъенш хъуни, чи общество кьулухъ ялуни хаталувал арадал гъизва. Гъавилъячна вирида наркоманиядин вилик пад кьун важиблу кар яз гъисабна кланда. Эгер обществодиз зиян гузвай наркоманиядал эхир эциг тавуртла, чавай районда хъсанвилехъ дегишвилер тваз хъун мумкин туш. И карди чи ківалах мадни гужлу авун, наркотикар машгул жезвайбуруз гузвай жазаяр артухарун истемишзава».

Ш. Алиханова авур докладдин винел гъакл госнарконтролдин начальникдин везифаяр вахтуналди тамамарзавай И. Эмирасланов, райондин ОМВДдин начальникдин везифаяр вахтунади тамамарзавай М. Эминов, райондин ЦРБ-дин врач-нарколог Р. Шихрагъимов рахана.

Гуьгъунлай геъенш къарар къабулна.

Р. МУРАДАЛИЕВ.

ГЕЛЕЖЕТ ЭКОНОМИСТРИНДИ Я

ДАГЪУСТАДИН госу- дарстводин технический университет Россиядин Кьибле- пата образованиедин, илим- дин ва культурадин члехи центр, инновационный жуьре- дин клелдай кьилин заведе- ние я. Адахъ интелекдин ва илимдин какъан дережа ава. Вич кардик акатайдалай инихъ ада 50 агъзурдалай гзаф пешекарар гъазурна, гъа идалди республикадин ва уьл- кведин гзаф хилер какъан квалификациядин кадрийрал- ди таъминарна.

2014- йисан сентябрдиз зун патал цийи уьмуьр- сту- дентвилин уьмуьр башламиш хъана. Гъа и карди вири дегу- шарайди хъиз я. За гележег- дин профессия яз «Экономи- ка» хъяна.

Университетда клелун члехи илимдиз сифте кам я. Клелунин вад йиса экономика- дин илимдин члехивал ва важиблувал ачух- да, жуван кар хуш яз яшамаш жез чир- да.

Гъар са йикъа чун гележегдин профессия- дин мукъва ийизва. Вичик лап хъсан практика галай мягъ- кем чирвилерин алай девирдин образовани-

еди чаз менеджментдин хиле какъан квалификация авай пешекарар жедай мумкинвал гузва.

Инженерно- экономичес- кий факультетди РД-дин гзаф шегъеррай, районрай ва хуь- рерай школаяр акъалтларай жегъилриз вичин раklarар гъар йисуз ачухзава.

ИЭФ шегъеррин кьенкьвечи карханайрихъ га- лаз сигъ алакъада ава. Клелунра какъан нетижаяр къазанмишай студентар твар янавай стипендияр къачуниз лайихлу жезва.

Чи факультетдин студен- триз илимдин кьвалахдал, къе- цепатан уьлквейрин члаларал, спордал машгъул жедай, студентвилин ва обществен- ный кьвалах активвилелди кь-

ле тухудай мумкинвилер ава. Виридалайни активнибур па- тал факультетда студентрин самоуправление яратмишна- ва. Ада жув алай чка къа- лурдай мумкинвал гузва. Ида- лайни алава, спортдин акъа- жунра иштиракун патал финри, маса вузрин студен- трихъ галаз жуьреба-жуьре къугъунар кьиле тухунри ва гуьруьшмишвилери цийи ду- стар жагъурдай мумкинвал гузва, студентвилин уьмуьр девлетлу ийизва.

Инженерно- экономичес- кий факультетдин коллектив- дикай кьетлендиз лугъуз кланзава. Ина лап какъан квалификация авай препода- вателри ва профессорри кьвалахзава. Абуру студент- трихъ галаз илимдин, мето- дикадин ва клелунринни тер- биядин члехи кьвалах тухуз- ва. Группайрин кураторри гъар гъафтеда студентрихъ галаз важиблу жуьреба-жуьре ме- сэляяр гъалзава.

Ина клелун пара инте- ресни я. Кьилинди: хъсан пе- шекарар гъамиша ва виринара герек я. Абуру гъа чи факуль- тетда гъазурзава.

Наргиз АГЪМЕДОВА,
ИЭФ-дин I- курсунин студентка.

ШЛТЪЯЛ

Фикрет ГЪАЖИЕВ

КЛУКІ

К Ы И С А

РЕДАКЦИЯДИЗ ківалахал къабулай Магъсим малим шайри тир. Адан гъеле къелечі къве ктабни акъатнавай. Ківалахдин югъ чна къведа са кабинетда акъудзавай. Магъсим ківалахал атай сифте йікълалай за кълтайвал, адахъ ара датлана къилелай кап алтаддай хесет галай. Ручка авай эрчи гъили кхьинар ийиз хъайитла, чапла гъил гъамиша къилин куквал алаз аквадай. Эхир суал гун тавуна акъвазиз хъанач завай:

- Магъсим, къилелай кап алтадунихъ вуч сеbeb ава? Хъсан фикрар, гужлу рифмар риклел къвезвани гъакі авурла?

-Ваъ, дуст кас (ам твар къун тавуна захъ галаз гъакі лугъуз рахадай). Зи къилин клукі гъамиша тлазва. Регъят жедатла лагъана алтадиз башламишун адетдиз элкъвена.

Пакад юкъуз чай гъазурай-

ла за Магъсимазни теклифна:

-Клукі, чай гъазур я, атир ку-маз хъухъ.

Магъсима «ційи твар» са бейкефвални авачиз къабулна, чайни иштягдалди хъвана.

Магъсимал цийи твар аквалтай са вацралай хъиз, ківалахдин югъ аквалтзавай къиллай, ада завай хабар къуна:

-Къе ківалахдилай къулухъ вуна вуч ийизва?

-Пландик квай заті авач,- жаваб гана за.

-Акі ятла чна къведа, маса кас галачиз, са тлуън-хъун ийин,- теклифна Магъсима.

За разивал гана.

Ківалахдин вахт аквалтайла чун кафедз рекъе гъатна. Зун столдихъ ацукъарна буфетдал

фейи Магъсим (ина жува-жуваз къуллугъ ийизвай) недайхъвадай шейэр гъаз хтана. Эрекъ цайила Магъсима вичихъ са теклиф ава лагъана рюмка гъиле къуна. За ада тост лугъун гуъзлемишнавай. Амма...

-Дуст кас, эрекъ хъвадалди заз ийидай са ихтилат ава. Ам тлалабунни яз гъисаба. Вуна заз «Клукі» лугъуз эвериз башламишайла я зун бейкефни хъаначир, я зи кефиникни хъуначир. Гила а твар амай гадайрин сивени гъатзава. Эгер редакциядин цларай акъатна цийи твар хуъруъз чклайтла, адакай зи лакаб жедатла. Ахпа а лакаб, чи хуъре авай «Пилеяр» лакаб хъиз эвлед-бевледдилайни алатдач. Гъавилляй за тлалабзава заз мад «Клукі» хълагъ тавун. Рази ятла яхъ рюмка.

Адалай къулухъ мад зи сивяй гъакъван бегенмиш хъайи твар ахъат хъувунач.

Рекъеллай вилер

Э Т Ю Д

ЗУН къетлен дамах гвай зулун тама къекъвезва. Ада инсандиз секинвал гузва, гиссерин гужлувал ва кефи жкажзава, яратмишунрал руъгъламишзава.

Тамун деринриз гъахъунивай заз сугъуърда гъатайди хъиз жезва. Тамун чил дидеди вегъенвай месиз ухшар я, хъуътуъл я. Ківачерик квай пешерин къалинвал са черекдиз барабар я. Пеш авахъун давам жезва. Бязи тарар тамамвилелди чуплах хъанва. Тарар етим хъанвайбур хъиз аквазва. Чили къабулзава, ада вири эхзава. Ам са и кар патал халкънавайди хъиз я.

Зун къекъвез-къекъвез мегъуън тарцин къалин хизанди бине кутунвай къантлар квай чкадал акъатна. Вири цлусад къил, цликъвед лагъайди аквазвач. Цлуд тазар, сад юкъни-юкъвай экъечнавай диде тар я. Къвед-къве хва дидедин къуънеривай аквазнавай хъиз аквазва, сад дидедин далудихъ даях хъанва. Муъкуъ вад таз диде тарцин вилик ква. Абурукай сад бициди я, адал пешер алама, аквадай галарай, ам клуъд стхадин вах я. Адаз мекъизвай хъиз я. Гъавилляй ада вичин партиларни хутлунзавач.

И къалин хизандин къил-диде тар жанлу ва дурумлу я. Ада ви-

чин хизан хуън патал тлебиатдин татугайвилер, дарвилер, мишекъат хуътлер, къаяр, тлурфанар-вири вичел къачузва. Вичин веледриз ракъинихъ фидай рекъер ачухъзавай хъиз я. Ам къантлардаллай маъкъдиз ухшар я.

Диде тар вахтсуз яшлу хъанваз аквазва, адан клукван цуърцер рех янавай чларариз ухшар я, тандин хамни векъи хъанва, къве патухъай дувулар дуъдал ала, гуя абур гъилер я: къабарламиш хъанвай, гарари-къаяри, ківалахди атланвай. Амма диде тар мягъкем я. Ада къил агъуззавач, акси яз къил такабурдиз вине къунва, вичин хизандиз руъгъдин агъузвал, риклин ажувал къалурзавач. Ам назик дидени я, къелелай истемишдай, къудратлу, къайгъудар архани. Буба галачиз ада вири эхзава...

Ражадуллагъ САЛМАНОВ

Вине къртла жедачни?

*Игитдин тӀвар амукъзава сивера,
Бес кесибдин тӀвар гъакӀ туртла жедачни?
Игитрилай абур ава женгера,
А кесиб кас вине къртла жедачни?*

*Гъа игит хва, гъа кесибди хвейид я,
Гагъ перцелди, гагъ керкидал кӀвалахиз,
Гъам хуьд лугъуз чандал цӀаяр кайид я,
Вучиз кесиб аквазва кез усалдиз?*

*Игитдила ам кве сефер игит я,
Чилихъ галаз дяведавай гъамиша.
Ам тахъйтла суфрадихъ ви фу кьит я,
Са хизан ваъ, халкъ атлуда лап каша.*

*А кесибдиз чидач кьюьд,гад, зул, гатфар,
Экуьнахъ физ нянихъ кӀвализ хкведа.
Вучиз къазвач шад межлисрал адан тӀар?
Я, инсан, ви кьилиз акьул мус кведа?*

*Кве кьуз хъанай лугъуз са кас кӀуллугъдал,
Ийида гъа тариф куьтягъ тежер кван.
Гъалтайтла чун киле авай акьулдал,
Кесиб акьул гзаф жеда тежер кван.*

*Са кӀвалахни тахъйтлани фу гузва,
КӀвачел чекме, гъилел кӀабар эцигна.
Зегъмет чӀугваз вичиз гъурмет кӀачузва,
Ша, кван тӀварар а игитригъ гекъигна!*

*Лежбердила авач игит дуньядал,
Вири шейэр гъасилзавай гъилерал.
Гъам я хайи кӀукӀ гъизвайди Ватандал,
Игитар хуьз, чан гъизвайди чилерал.*

Нурудин НАСРУЛЛАЕВ

ЖАНАВУРНИ КАБАЧ

БАСНЯ

КРЧАР еке каликай катна жанавур. Вичин хванахва кабач гьер атана адан рикӀел:

«Кабач вуча, крчарни алайди туш, ажуз я, кичӀела «ваъни» лугъуз жедайди туш заз».

Салам-каламдила гуйгъуьниз эрк кваз рахазва атанвайди:
- Фадлай акунвачир вун, хванахва! Ви чайдихъни вил хъанва, кӀабула мугъман!

- Башуьсте,- кӀабулзава ам тешвиш хъайи гьере, анжах рикӀай лугъуза «Вун гилани амайди яни текъена, душма-ан?!».

Ихтилатар гьерехъ галаз ийиз, жанавурдин вилер кӀелерал ала. Къаних вагъши кӀел лап чан аламаз хуьткьуьниз гъазур тир. Адан чӀуру ният чизвай гьере лугъуза:

- Бубайрилай авай адет я, суфрадихъ ацукъдалди гъилер чухъена кланда.

- Белли-белли, Кабач!- жанавур фена патавай авахъзавай кӀубудал. Гъяркьюь, дегъне кӀубудал алгъана гъилер чухъузвай адан думба цавуз акъатнавай. Гъа и кардикай менфят кӀачуна гьере, кӀулу-кӀулухъ фена «Им ви вагъшивилелай, вуна тӀуьр кван, вуна кърмишай кван зи тухумдила кьисас хуьрай!» лагъана, рикӀ тӀарам кьуна, цукурна фена жанавурдин цавуз акъатнавай тумуна кабача кьил эцана. Бейхабар тарай ягъайди хъиз думбада акьур жанавур кьиллихъди кӀубудиз аватна. Легъзе хъанач, башкӀул хъиз кьиженвай жанавурдин кьил хкатна цикай. Нефес-нефесдив текъез, тӀиш цава кьуна, сирнав ийизва ада кьерехдал. ЭкъечӀна цӀай, вичикайни яд кӀвахъзава кицӀикай хъиз.

- Вун эхъвенан, Жанаву-ур?! Гила чна иштӀягъдив хъвада чаяр! Гье-гье-гье!- хуьрезва кабач.

Эйбежер, яд кӀвахъзавай Пешапай хътин затӀ акур кӀелер катзава гъарнихъ. Гъуьндуьшкаяр, «кӀуьтӀ-кӀуьтӀ» ийиз, кӀватӀ жез чикӀизва. ЧӀура авай къазарини ван тунва гъуьжетра авайбуру хъиз. Вире авай хъипери хордик худ кутунва. Кьуд патахъай, вичел хуьрезвайкванбур, кабачахъ авай кван багърияр акуна, кичӀе хъайи кьучи-жанавур катзава там галайвал. Кве кӀвачел хкаж хъана, гьере кӀулухъай гъарайзава:

- Бес чай, я хванахва, ча-ай хъвадачни?!

Несигъат: Инсан бахтсузарзавай пуд шейиникай сад нефс я.

За фикрзава, белки, и къалин хизандин кьил-буба тар Ватан хуьз, вичин ерияр, юрдар чӀулав тӀурфанрикай хуьз фенватла? Бязи вахтара тамук квай къалабулук, теспачавал акурла, гъахътин фикирдални кьезва.

ЧӀехи хизандин вилерни фадлай рекӀел ала. Диде кӀиле акъвазарна чеб алай къантӀардила буба тар, чпин панагъ, хизандин дирек, кьюьн кутадай дестек хкведайдак умуд кваз яргъариз килигзава. Абур бубадин кӀайгъударвиликай магърум хъана гзаф вахтар я. Ван-сес авачиз йисар физва, вири тамавай тарарини кӀилер галтадзава. Хабар-тел авач лугъузвай хъиз аквазва. ЯтӀани умуд атӀузвач.

Зулун гуйгъуьнал алаз къармат кьюьдни акъатна. Адани вичивай жедайди тавуна тунач. Са къадар тарарин чанда мекъ, аяз

къекъуьрна, живедини хилер-патар алудна.

Вахт гатфарин ихтиярда гъатна, ам тама, чуйлда, тӀулара къекъезва, вичин суйгъурчидин къацу тӀвал гваз, галуьк тавур чка тазвач. Вири тӀебиат гъахъзава къацу хамуниз; там, тамун юкъва авай гъвечӀи майданар, тӀулар ухшар жезва гамуниз...

Мегъуьн тарцин хизандин гъални дегиш хъана, абуруни тамун вири «жемьтди» хъиз, дун дегишарнава, абурни чладай экъечӀнава. Диде тар такабурлуз акъвазнава, хизандив сефилвал агудзавач, ам вичин гъуьндурдай яргъариз килигзава, ада гъеле гуйзлемишзама.

Кьиблехъай акъатай хуьтуьл шагъварди тамук велвела кутуна, керекулрини вири там уяхарна... Са тарци яргъал чӀугур «гъичӀ-гъичӀ» авуна. Тарарин хи-

лерикни юзун акатна. Абур ик-рамзавайбур хъиз, агъуз жез, вилер хъижезва. На лугъуди вирида «хквезва-хквезва» лугъуз муштулук гузва. Жигъирдин лап атла кьилляй, гъуьмедай хъиз, буба мегъуьн тар аквазва. Адан чапла пад набут хъанва-чӀехи хелгъил галамач, амма вич гъеле тик аквазнама.

ЧӀехи хизанди къалабулук кӀачунва. Виридалай бицӀи тазбике хъиз алгъана буба галай терефдихъ элкъвенва. Гъа гила мад ада чӀехи стхайрилай вилик буба тарцив агакъарда, адан кьужахда гъахъда...

Тама гур межлисдин ван гъатна. Шадвилер югъ жедалди давам хъана. Шад хабар гваз Кьиблелатахъай атай кьезил шагъвар анжах экуьнахъ секин хъана...

Аллагъяр АБДУЛГЪАЛИМОВ.

ХЪСАН АДЕТАР ДАВАМАРУНАЛДИ

ИСЛЯГЪВИЛИН ТАР

ЦИЙИ ХУЪРУЪН А. Исмаилован тварунихъ галай СОШ-да «Ислягъвилдин тар» акция кыле фена. 8-классдин аялри шад галара туюдин тарар акурна. И серенжемда школадин администрацияди, психологди, социальный педагогди ва классрин руководителри иштиракна.

Сад лагъай тар аклурунин ихтияр гуьрмет авун яз школадин директор Н.Набиеваз гана. Наби Абдулмуновича и мярекат ачухналди Дагъустанда и гьерекатдин важиблувал кьейдна.

Тербияламишунин рекьяй школадин директордин заместитель С. Межидова ихтин важиблу кардик кыл кутунай 8-«б» классда клелзавай аял-

риз ва классдин руководитель Г. Халиловадиз чухсагул малумарна. Абуруз «Ислягъвилдин» аллеядихъ гелкьуьн чпин хивез кьачун теклифна.

8-«б» классдин руководитель Г. Халиловади, вичин классди кыл кутунин тереф хуьналди лагъана: «Виликдай Дагъустан жуьреба-жуьре миллетар ислягъвилелди яшамиш жезвай дагъларинни ракъарин уьлкве яз машгур тиртла, алай девирдин Дагъустан гзафбуру «терроризм», «экстремизм» хьтин крарихъ галаз алакьалу ийизва. Куьн чи гележег я. Чаз куьн ислягъвиле ва секинвиле яшамиш хъана кланзава. Къенин акция чи ислягъ фикирар тестикуьрунин ачухлишан я. Вири халкъарихъ мисал ава: гьар са итим тар аклуруниз,

квал эцигуниз ва хва члехи авуниз мажбур я. Тар аклуруна-амай крар куь хиве ава!»

И мярекат халкъарин арада ислягъвал ва дуствал мягкемарун патал женгина чи школадин хъсан адетар давамарун хъана. Виликдай чи школада 1999-йисан вакъийари зиян гайибурун тереф хуьниз талукъарнавай акцияр кыле фенай. А члавуз чна гъа вакъийарин кьурбанд хъайи чи школа акьалтарай чи хуьруьнви Омаров Уружан гуьрметдай тар аклурунай.

Ихтин мярекатри аялар зегьметдал ва тебиатдал рикл алаз тербияламишни ийизва.

Мая МАГЪАМЕДОВА,
социальный педагог,
тарихдин малим.

Шиклда: акциядин иштиракцияр тарар аклуриз гъазур я.

В ПРОКУРАТУРЕ РАЙОНА

Восстановлены трудовые права

Прокуратурой района по обращению работников СПК «Победа» проведена проверка своевременного и полного вознаграждения за труд.

Установлено, что во 2 квартале 2013 г., в период руководства

СПК «Победа» Шамсудиновым Т.С., перед 11 работниками хозяйства образовалась задолженность в размере 252850 руб., чем нарушены требования ст.ст. 130 и 136 Трудового кодекса РФ.

По выявленным нарушениям за-

кона прокуратурой района в адрес директора СПК «Победа» внесено представление. Новым руководством предприятия в кратчайший срок представление рассмотрено и удовлетворено, имевшаяся задолженность по оплате труда погашена в полном объеме.

САГЪЛАМВАЛ

ЯРАР

ЯРАР садакай масадак галукъдай хци инфекциядин азар я. Адан лишанар: ифин акъалтда, вилерай накъвар къведа, нерай яд авахъда, туътер тла жеда, бедендин хамунал яру тварар акъалтда.

Ярар яшдилай аслу тушиз виридак акатда. Адан вирус дурумсузди я, ракънинин нурад галукънамазди ам рекъизва. Уъзуър чуклурзавайди азарлу инсан я. Азарлуда уъгъуь ягъайла цуьклуьндихъ галаз галукъда. Уъзуърдин хаталувал сифте къуд -вад юкъуз члехиди я.

Инкубациядин вахт 8-10 югъ я. Вилик пад къунин мураддалди гамма-глобулин янавай аялрин уъзуър 21-28 юкъуз давам жезва. Уъзуър сифте хциди жеда. Алат тийир къуру уъгъуь къведа, ифин акъалтда, вилерай ирин галаз накъвар къведа, нерай яд авахъда, экв клан жедач. Аялдин тлуьн зайиф жеда, ахвар хада. Яру тварар акъалтайла ифин генани хкаж жеда. Сифте куьлуь тварар япарин къулухъ, нерал акъалтда. Ахпа абур фад ири жеда. Сад лагъай юкъуз чин, гардан къада, ахпа яваш-яваш вири бедендиз чклида. Къуд лагъай юкъуз ифин аватда, нерай, вилерай авахъунар тлимил жеда, тваррин ранг дегеш жеда. Ахпа абур мичли жеда ва хамунихъ галаз алатда.

Гамма-глобулин янавай аялрилай уъзуър са къадар регъятдиз алатда. Азарлубур къвале сагъарда. Тади гузвай дуюшуьшра больницада къаткурда. Азарлуди авай къвал михъиз ва ана мичливал хвена кланда. Азарлуди къаткун чарасуз я. Вилер мукъвал-мукъвал 2 процентдин сода хкуьрнавай чими целди чуьхуьда. Ифинар алай вахтунда аялдиз некледин тлуьнар гун меслятзава. Ифинар алаатайла маса шейэрни недай ихтияр ава. Дарманрин терапия ва рапар ягъун анжах духтурдин ихтиярдалди къиле тухуда. Пуд вацралай къуд йисалди яшдиз къведалди уъзуър акат тавунвайбуруз гамма-глобулин яда. Цуд вацралай муьжуьд йис жедалди яшда авай аялриз прививкаяр авуни абур уъзуър акатуникай хуьда. И прививкади аялдин иммунитет са шумуд йисуз мягъкемарда.

Ф. МУСЛИМОВА,
духтур.

ГРИПП

ГРИПП хци вирусдин, инсандин нефесдин рекъериз тади гузвай уъзуър я. Гриппди тади гунин нетижада

яшлу азарлу инсанар, аялар къин мумкин я. Азарлу инсанди уъгъуь, тирш ядайла акъатзавай цуьклуьнри азар чуклуьниз рехъ гузва. Гъакл грипп азарлуда ишлемишай шейэрилайни акатда.

Вирус нефесдин органрин гъередал ацукъда, нерин, къалхандин, туьтуьхдин клеткайриз фида ва фараш жеда. Са шумуд сятинин къене вирусди нефесдин органар вири къада, 2-5 йикъалай вирус секин жеда ва азардин хаталувални яваш жеда. Гъакл ятлани ифинар акъалтда, къил, пел тла жеда, юкъва, къвачерин нуьккъвера тлал гъатда, зайифвал гъиссда, иштягъ квахъда, экъуьчда. Ихътин лишанар вад юкъуз давам жеда, маса жуьре бактерийри тади гунин нетижада ифинар яргъалди давам жеда.

Нерай яд авахъун, туьтер тла хъун, къуру уъгъуь ягъун, сес асунун, вилера тлал гъатна накъвар атун катаральный лишанар я.

Грипп гзафни -гзаф иммунитет зайиф инсанрик акатзава. Яни иммунный система тайин тахъанвай къве йис жедалди яшда авай аялрик, гъар жуьре иммунодефицитдин гъалар авай, ВИЧ галай, яшлу инсанрик грипп акатуни хаталувал артух я. Риклин, жигеррин, дуркунрин, ивидин, шекердин диабетдин, уъзуър авайбуруз, къвачел заланзавайбуруз гриппди лап тади гуда.

Зулухъай, гатфарихъай емишар, майваяр тлимил ишлемишайла беденда витаминрин къадар агъуз жезва, гъавилляй алава витаминар ишлемишунин чарасузвал арадал къезва. Гъар йисуз гриппдиз акси рапар язава. Вахт-вахтунда рапар ягъуни уъзуърдин вилик пад къадай мумкинвал гузва. Гъар йисуз рапар язавайбурук грипп акатайла акъван тади гудач.

Ф. МУСЛИМОВА,
духтур.

Са тлимил хъвер къваз

КЪАРИБАДЕ ахтармишун патал духтурдин патав къезва. Духтурди ам дикъетдалди ахтармишайдалай къулухъ луьгуьза:

-Ви рикл са къадар зайиф я. Ваз вуч аватла чидани, къвализ гьелелиг гурарай хъфимир.

Къарибаде са вацралай духтурдин патав хъезва. Духтурди ам ахтармиш хъуьна луьгуьза:

-Гъакл ман! Рикл мягъкем хъанва, гила вавай къвализ гурарай хъфейтлани жеда.

-Гъакл ман, - тикрарна къарибадеди. -Тахъайтла марфадин турба-

дай хкаж жез пенжердиз гъахъдай къван бизар хъанвай!

* * *
-СЕСТРА, луьгуьза духтурди, - термометр гъаз къвед лагъай палатадиз фена азарлурикай нин хъуьчуьк зи авторучка галатла килига.

КОГДА ЗАКОНЧИТСЯ АМНИСТИЯ?

В МАГАРАМКЕНТСКИЙ межрайонный отдел Управления Федеральной службы государственной регистрации, кадастра и картографии по Республике Дагестан (Ростреестр) обращаются граждане- правообладатели недвижимого имущества (дачи): до какого срока можно оформить земельные участки и объекты индивидуального жилищного строительства по упрощенному порядку, по так называемой дачной амнистии.

Магарамкентский межрайонный отдел управления Росреестра по Республике Дагестан поясняет, что изначально с 01.09.2006- для земельных участков, предоставленных до 30.10.2001 (момента вступления в силу действующего Земельного кодекса РФ) для ведения личного подсобного, дачного хозяйства, огородничества, садоводства, а также для садовых и дачных домиков, для строительства которых не требуется получать разрешения, какие-либо окончательные сроки действия упрощенного порядка оформления прав не предусмотрены.

01 марта 2015 г. истекает срок

действия упрощенного порядка оформления прав на объекты индивидуального жилищного строительства: дома, высотой не более трех этажей и предназначенные для проживания одной семьи, на земельных участках, предназначенных для индивидуального жилищного строительства, или на приусадебных участках. С 01 марта 2015 г. в отношении таких объектов недвижимости требуется представление на государственную регистрацию прав разрешения на ввод объекта в эксплуатацию.

Но согласно закону от 21.07.1997 № 122-ФЗ «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним» орган, осуществляющий государственную регистрацию прав, обязан сам запросить разрешение на ввод такого объекта в эксплуатацию в органе местного самоуправления (если его не представит заявитель).

А. КАХИРОВ,
начальник Магарамкентского межрайонного Отдела Управления Росреестра по РД.

ФИТЕДАЛ КИВАЛАХДАЙ АВТОМОБИЛЬ

«СуперОмск» РИА- ди хабар гузвайвал, Омскдай тир са касди кларасралди ва фитералди кивалахдай автомобиль туьклубурна. Газогенератордин установка алай «Москвич» са гьафтедин кьене 120 агьзур манатдай маса гуз алакьна.

-Машин экологиядин рекьяй михьиди, кудайдини кьенятдайди я. Са сеферда эцигай кларасар 120 километрдииз бес жезва, йигинвални 90 километрдииз барабар я. Ада кларасрал, самарал, купларал, кларасдин цивиндал, елкадин шишкайрал, пешерал ва гзаф маса шейэрал кивалахзава. Ам гьихьтин мекьивал авай юкьуз хьайитлани, худда тваз жеда, лагьана автомобиль маса гузвай Дмитрий Власова.

Машиндин бине яз «Москвич 2140» ишлемишна. Адан системади газогенератордин принципдал асаслу яз кивалахзава, яни кудай шей пичинай дуймдуйз двигателдиз физива. Машинда гумадин ни гьиссзавач, пич лап хьсандиз клевирнава.

ЦЕНТР ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ В МО «МАГАРАМКЕНТСКИЙ РАЙОН» ИНФОРМИРУЕТ:

15 ЯНВАРЯ 2015 года, центр занятости населения в МО «Магарамкентский район» совместно с Республиканским Молодежным центром занятости населения, проводит ярмарку вакансий (встреча, беседа с работодателем) по подборку кадров для работы в ОООАПК «ЭкоПродукт».

«ЭкоПродукт» это активно развивающееся предприятие,

с современными технологиями. Работать сегодня на таком предприятии для современной молодежи престижно.

Для участия в данном мероприятии необходимо заполнить и представить резюме в центр занятости населения до 13 января 2015 года. Бланк резюме, вы можете получить в центре занятости населения у любого инспектора по трудоустрой-

ству.

При прохождении подбора граждан, необходимо иметь при себе:

1. паспорт
2. диплом об образовании
3. трудовую книжку (при наличии).

Ждем вас по адресу: Республика Дагестан, Магарамкентский район, с.Магарамкент ул. Сельхозтехники 1.

Кьилин редактордин чкадал **Ф. ГЪАЖИЕВ.**

Газет гьафтеда садра акъатзава.

Газет Магьарамдхуьруьн райондин администрацияда регистрация авуна. Регистрациядин № 301.

Редакциядин адрес: Магьарамдхуьр, Ленинан куьче, 4.

Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.

Чап ийиз вахкудай вахт - 16.00.

Чапун патал кьул члугуна- 15.00.

Газет ООО «Самур» типографияда гьазурна ва гьана чапна. 368780. Магьарамдхуьр, Ленинан куьче, 4. Лезги члал.

Индекс 63340. Тираж 1280. Заказ № 59.

+7